

หลักสูตรสนองตอบผู้เรียนเป็นรายบุคคล

หลักสูตรสนองตอบผู้เรียนเป็นรายบุคคล เป็นแนวคิดใหม่ทางการศึกษาที่ปฏิรูประบบการเรียนการสอน และการบริหารแบบที่คุ้นเคยกันที่มีผู้บริหารสูงสุด ซึ่งอาจจะเป็นอาจารย์ ครูใหญ่ หรือผู้อำนวยการเพียงคนเดียว มาเป็นระบบใหม่ที่มีนักเรียนเป็นศูนย์กลาง และมีการกระจายอำนาจการบริหารภายในโรงเรียน ภายใต้การรับผิดชอบร่วมกันของผู้บริหาร ๗ คนที่มีอำนาจหน้าที่เท่าเทียมกัน

คำว่า การสนองตอบผู้เรียนเป็นรายบุคคลในที่นี้จะมุ่งเน้นที่ความสามารถในการรับประสบการณ์ การเรียนรู้ของเด็กแต่ละคน หลักการของหลักสูตรนี้ระบุไว้ว่าในการเรียนรู้นั้นผู้เรียนไม่จำเป็นต้องเรียนรู้สิ่งเดียวกันในเวลาเดียวกัน และได้ผลการเรียนรู้อย่างเดียวกันเสมอไป แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าผู้เรียนแต่ละคนจะเรียกแยกกันเป็นรายบุคคล ตามความสนใจของแต่ละคน ผู้เรียนจะได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ที่จัดไว้ให้ในลักษณะกิจกรรมกลุ่ม ตามความสนใจของแต่ละคน ผู้เรียนจะได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ที่จัดไว้ให้ในลักษณะกิจกรรมกลุ่ม ครูอาจจะใช้เนื้อหาและวิธีการสอนแบบเดียวกันกับเด็กในกลุ่ม แต่ก็ไม่ได้คาดหมายว่าเด็กแต่ละคนจะได้รับประสบการณ์อย่างเดียวกัน ดังนั้นในการวัดผลจึงต้องแยกวัดเด็กแต่ละคน เพื่อดูว่าเด็กได้เรียนรู้อะไรไปบ้าง

ดังนั้นในการกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร จึงต้องกว้างและครอบคลุมความหมายของสังคม ในขณะนั้นด้วย พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแต่ละคนได้บรรลุประสบการณ์ตามแนวทางของตน เช่น ถ้าวัตถุประสงค์กำหนดไว้ว่า “เพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในการอ่านเรื่อง .....” จะไม่ได้หมายความว่าผู้เรียนจะต้องมีความเข้าใจในเรื่องดังกล่าวเท่านั้น แต่จะหมายความเลยไปถึงทักษะในการสร้างมโนทัศน์ การเก็บ และสรุปใจความการอ่านได้ด้วย ซึ่งจะสามารถ

นำไปใช้กับการอ่านเรื่องอื่น ๆ ได้ด้วย อย่างไรก็ตาม ครูผู้สอนจะต้องยอมรับว่าระดับของการสร้างมโนทัศน์ของผู้เรียนแต่ละคนสามารถแตกต่างกันได้

บทบาทของครูผู้สอนในหลักสูตรการสอนแบบเอกัตภาพจะเป็นทั้งผู้ให้ความรู้ ผู้สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน ทำหน้าที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ สามารถวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้เรียน และสามารถปรับพฤติกรรมของผู้เรียนได้ ครูผู้สอนจะไม่ใช้แผนการสอนที่จัดเตรียมเอาไว้ล่วงหน้า แต่จะต้องสามารถปรับแผนการสอน หรือสร้างแผนการสอนขึ้นมาใหม่ให้ยืดหยุ่นตามลักษณะของผู้เรียนได้

การจัดหลักสูตรสนองตอบผู้เรียนเป็นรายบุคคล ได้ผลสำเร็จ จำเป็นจะต้องจัดองค์ประกอบ ๑ ประการ ขึ้นปฏิบัติใช้ภายในโรงเรียน มีการประสานงานกันอย่างแท้จริงระหว่างหน่วยงานทั้ง ๑

หน่วยงานทั้ง ๑ คือ

๑. หน่วยงานสนับสนุน จะต้องมีการจัดตั้งหน่วยงานที่จะเอื้อให้การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแบบนี้เป็นไปได้อย่างสะดวก หน่วยงานดังกล่าวก็คือ หน่วยค้นคว้าและวิจัยการสอน ซึ่งจะทำหน้าที่แสวงหารูปแบบการจัด และใช้ห้องเรียนเพื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับหลักสูตรนี้ หน่วยที่สองคือ หน่วยปรับปรุงการสอน ซึ่งจะให้บริการและคำแนะนำในเรื่องการปรับการสอน และเรื่องเอกสารการสอนให้เหมาะกับกลุ่มผู้เรียน หน่วยต่อไปคือ หน่วยชุมชนสัมพันธ์ ซึ่งจะรับผิดชอบประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ในชุมชน ตลอดจนการร่วมวางแผนกับโรงเรียนอื่น ๆ ในกลุ่มเดียวกัน

๒. หน่วยทำแผนการสอนสำหรับหลักสูตรการสอนที่สนองตอบผู้เรียนเป็นรายบุคคล แผนการสอนที่จัดทำขึ้นนี้จะต้องสามารถปรับให้รับกับความสามารถและความต้องการของผู้เรียนได้แผนการสอนที่สร้าง

และใช้ในโรงเรียนที่มีการใช้หลักสูตรดังกล่าวส่วนใหญ่ จะสร้างตามรูปแบบ IPM (Instructional Program Model) ซึ่งแนวคิดของรูปแบบนี้ก็คือ ในการสร้างแผนการสอน ผู้สร้างจะต้องคำนึงถึงความสามารถพื้นฐานของผู้เรียน ความเร็วของการเรียนรู้ แบบการเรียนรู้ และระดับของการให้แรงเสริม บุคลากรที่อยู่ในโครงการแผนการสอนจะต้องมีข้อมูลดังกล่าวโดยรับจากผู้สอนอย่างเพียงพอก่อนที่จะสามารถสร้างหรือให้คำแนะนำในการสร้างได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. หน่วยการวัดผลทางการศึกษา บุคลากรในหน่วยนี้จะรับผิดชอบในการจัดการวัดผลผู้เรียนเป็นระยะๆ ในบางครั้งก็จะให้คำแนะนำและอำนวยความสะดวกแก่ครูผู้สอนในกรณีที่ต้องการจะทำการวัดผลเอง นอกจากนี้บุคลากรในหน่วยนี้จะต้องทำหน้าที่เก็บบันทึกผลการวัดผลของผู้เรียนแต่ละคน เพื่อให้ข้อมูลแก่ครูและหน่วยอื่น ๆ เช่น หน่วยทำแผนการสอน เป็นต้น

๔. หน่วยการสร้างเอกสารและวัสดุประกอบหลักสูตร บุคลากรในหน่วยนี้มีหน้าที่จัดทำเอกสารและวัสดุประกอบหลักสูตรให้รับกับข้อมูลที่ได้จากหน่วยแผนการสอน และหน่วยวัดผลทางการศึกษา และจะเป็นผู้ตรวจสอบให้เอกสาร และวัสดุนั้น ๆ มีคุณลักษณะดังนี้

ก. มีเนื้อหาถูกต้อง เชื่อถือได้

ข. เนื้อหาที่จัดจะต้องเรียนรู้ได้

ค. วัสดุ-อุปกรณ์ ที่สร้างขึ้นจะต้องเหมาะสมและกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน

ง. วัสดุอุปกรณ์และกิจกรรมที่สร้างขึ้นจะต้องใช้ได้จริง และสามารถบรรลุเป้าหมายของการสอน

นอกจากนี้ ยังมีหน้าที่ในการให้คำแนะนำในการใช้กิจกรรมและช่วยครูปรับกิจกรรมให้เหมาะกับผู้เรียนได้ด้วย

๕. สมาคมผู้ปกครอง-ครู เป็นหน่วยที่เน้นการทำ ความเข้าใจกับผู้ปกครองเกี่ยวกับการทำให้หลักสูตรที่สนองตอบผู้เรียนเป็นรายบุคคลบรรลุวัตถุประสงค์ที่

ตั้งไว้ จุดมุ่งหมายหลักของโครงการนี้มี ๓ ประการคือ เน้นการใช้แหล่งความรู้ในชุมชนในการเรียนการสอน เน้นให้ฝ่ายผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการร่วมรับผิดชอบการศึกษาของผู้เรียน และเน้นความสัมพันธ์อันดีระหว่าง ครู ผู้ปกครอง และบุคลากรอื่น ๆ ในโรงเรียน

๖. หน่วยประสานงาน จะทำหน้าที่ประสานงานของหน่วยต่าง ๆ ในโรงเรียน และระหว่างหน่วยงานในสังกัดกับโครงการในโรงเรียน

๗. หน่วยวิจัยและติดตามผลการใช้หลักสูตร ที่สนองตอบผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อปรับปรุงให้หลักสูตรมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

แม้ว่าในโรงเรียนโดยทั่วไป จะมีหน่วยงานทั้ง ๗ และให้ความสำคัญกับหน่วยงานทั้ง ๗ ก็ตาม ความแตกต่างระหว่างหลักสูตรสนองตอบผู้เรียนเป็นรายบุคคล (IGE) กับหลักสูตรทั่ว ๆ ไป จะอยู่ที่หลักสูตร IGE เน้นความสำคัญของหน่วยงานทั้ง ๗ อย่างเท่าเทียมกัน และหน่วยงานทั้ง ๗ จะต้องทำงานประสานกันเพื่อให้เกิดการเรียนการสอนแบบสนองตอบความต้องการของผู้เรียน ไม่ใช่ต่างคนต่างทำ และไม่ประสานกัน

บุคลากรที่ทำงานในหน่วยงานทั้ง ๗ นี้ก็คือ ครูผู้สอนในโรงเรียน และจะทำหน้าที่หมุนเวียนกันในเรื่องระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ สำหรับการบริหารนั้น ผู้แทนจากหน่วยงานทั้ง ๗ จะรวมกลุ่มกัน และทำหน้าที่เสมือนคณะกรรมการบริหารโรงเรียนแทนการมีครูใหญ่เพียงคนเดียว

ปัจจุบัน หลักสูตรสนองตอบผู้เรียนเป็นรายบุคคลใช้กันโดยทั่วไปในสหรัฐอเมริกาจากรายงาน Report from the program on student diversity and school processes, 1982 ระบุว่า หลักสูตรดังกล่าว มีโรงเรียนทั้ง ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาจำนวน ๒,๐๐๐ โรงเรียน ใน ๒๕ รัฐ รัฐไปใช้แทนหลักสูตรที่เคยใช้อยู่เดิม และมีแนวโน้มว่าจะได้รับความสนใจจากโรงเรียนต่าง ๆ อีกเป็นจำนวนมาก

ลำดี ทองทิว

Thomas
Ref
Wi:
Uni

ประกาศ
เรียนการ
ขององการ
นั้นความ
การอื่น ๆ

บรรณานุกรม

Thomas A. Romberg. et al "Reading Instruction in IGE and Non-IGE Schools,
Report from the Program on Student Diversity and School Processes,
Wisconsin Center for Educational Research. Madison, Wisconsin : The
University of Wisconsin, 1982.

ะสานงาน
รายงานใน

หลักสูต
ปรับปรุงให้

รายงานทั้ง
าม ความ
มเป็นราย
หลักสูต
อย่างเท่า-
ประสาน
อบความ
ไม่ประ-

ไต้คือ ครู
ชนกันใน
น ผู้แทน
ทำหน้าที่
การมีครู

กายบุคคล
Report
dschool
โรงเรียน
๒,๐๐๐
ใช้ยูเคิม
โรงเรียน